

Данас је понедељак, 8. децембар, 342. дан 2014. До краја године има 23 дана.

65. п. н. е. рођен је римски литерата Хорације, највећи римски лирски песник, који се више од иједног грчког или римског песника одликовао разноврсношћу свог песничког израза. Током боравка у Атини подробно је упознао грчку културу, филозофију и уметност. Његов трезвени израз, хладне ироничне опсервације, строги морални захтеви, усклађени са естетском савршеношћу песме, извршили су огроман утицај на римско, ранохришћанско и европско песништво. Дела: "Епосе", "Сатире", "Песме" или "Оде", "Писма".

1542 - Рођена је шкотска краљица Мери Стјуарт, која је непопуларном римокатоличком политиком изазвала народ и племство протестантске Шкотске на побуну, па је 1568. морала да побегне у Енглеску. После дугог заточеништва, енглеска краљица Елизабета I наредила је да је предају суду и Мери је 1587. погубљена.

1638 - Умро је Иван (Џиво) Гундулић, писац из Дубровника, чија је поезија прожета опевањем слободе, као и позивањем Срба и других Словена на борбу против Турака. У најзначајнијем делу, епу "Осман", опевао је Хоћимску битку и Османову смрт 1621. видећи у томе предзнак пропасти Османског царства и ослобођења Срба и других Словена. У младости је писао драме, пасторале и лирске песме, које су највећим делом изгубљене. Сматра се највећим барокним песником међу Словенима уопште. Остала дела: пасторала "Дубравка", спев "Сузе сина разметнога", "Аријадна".

1822 рођен је српски писац Јаков Игњатовић. Био је изразити реалиста. После

завршеног правног факултета радио је у родној Сент Андреји као адвокат, а у току револуције 1848. био је посланик Мајске скупштине у Сремским Карловцима и члан Главног одбора Војводине. Написао је девет романа, 17 приповедака, књигу мемоара и велики број публицистичких и политичких чланака. У романима је описивао живот војвођанских Срба (и уопште угарских Срба). Дела: романи "Трпен-спасен", "Милан Наранџић", "Чудан свет", "Васа Решпект", "Вечити младожења", "Стари и нови мајстори", "Патница".

1832 - Рођен је норвешки писац Бјернстјерне Мартиниус Бјернсон, добитник Нобелове награде за књижевност 1903. водећа личност норвешког културног живота у 19. веку. Књижевну славу стекао је приповеткама о сељацима "Синеве Сулбакен", "Арне", "Срећан дечак", "Отац", којима је отворио нову епоху норвешке прозе, угледајући се стилем и техником на саге и народно приповедање. Међу његовим историјским драмама најзначајнија је трилогија "Сигурд Слембе" - са изразито националном орјентацијом. Остала дела: драме "Стечај", "Уредник", "Краљ", "Нови систем", "Изнад моћи", "Рукавица", "Песме и песме за певање", "Арнлот Гелине".

1861 - Рођен је француски филмски режисер Жорж Мелијес, пионир светског филма. Домишљат и технички образован, пренео је на филм позоришну поделу на чинове, сценографију, костимографију, начин глуме и маскирање. Пронашао је систем коришћења филмских трикова што му је омогућило да у студију (атељеу) снима филмове фантастике. Снимио је око 500 филмова, укључујући "Пут на Месец", претечу свемирских филмских авантура. Умро је 1938. у крајњој беди, у време комерцијалног процвата филма. Остали филмови: "Сан астронома", "Пут у немогуће", "Гуливерова путовања", "Халуцинације барона Минхаузена", "Освајање Северног пола".

1863 - Британски боксер Том Кинг постао је први светски шампион у тешкој категорији, победом над Американцем Џоном Хинаном.

1865 - Рођен је фински композитор Јан Сибелијус, чији је оригинални стил инспирисан финским музичким фолклором и народним епом "Калевала". Дела: симфонијска песма за оркестар "Финландија", оркестарске легенде "Лабуд из Туонела", "Повратак Лемикаинена", увертира "Карелија", виолински коцерт.

1903 - Умро је енглески филозоф и социолог Херберт Спенсер, који је настојао да систематизује сфере хуманистичких наука на основу појмова развитка, прилагођавања и

прогреса и сматрао је да је основни задатак филозофије да открива законитости важеће за области социјалних односа. Пре Чарлса Дарвина почео је да развија еволуционистичка схватања, и из њих је изводио и неке друштвене теорије. Познат је по органској теорији друштва и биологизовању друштвених појава. Он је зачетник теорије органицизма. Дела: "Систем синтетичке филозофије", "Увод у студије социологије", "Фактори органске еволуције", "Класификација наука", "Аутобиографија".

1925 - Рођен је амерички певач, играч и глумац афричког порекла Семи Дејвис, један од највећих забављача 20. века.

1926 - Рођен је српски глумац и редитељ Стево Жигон, уметничка појава изузетне снаге и угледа. Током уметничке каријере остварио је 59 позоришних улога и 57 позоришних режија. У тв драмама је играо 30 главних улога, у серијама 13, а у филмовима 17. Написао је седам драматизација и адаптација и три књиге о позоришту. Посебно су запажене његове драматизације Шекспира и Достојевског, али и Стриндберга и Чехова. Добитник је низа најпрестижнијих домаћих, али и руских признања. Његово дело "Монолог о позоришту" преведено је на руски језик и објавио га је Национални театар Русије.

1941 - САД и Велика Британија су дан после напада на Перл Харбур у Другом светском рату објавиле рат Јапану.

1949 - Генералисимус Чанг Кај Шек, лидер кинеских националиста (антикомуниста) који је са присталицама после пораза од стране комуниста побегао из Кине, успоставио је владу на кинеском острву Формоза (Тајван).

1955 - Рођен је српски глумац Миленко Заблаћански. Каријеру је започео у позоришту "Бошко Буха", да би прешао у Позориште на Теразијама, где је остварио запажене улоге у представама "Трајковићи", "Хероји", "Кабаре", "Светлости позорнице", "Лутка са насловне стране", "Свадба у купатилу". Дипломирао је на београдском ФДУ, у класи професорке Огњенке Милићевић. Ширу популарност стекао је серијама Синеше Павића "Срећни људи", "Породично благо", "Стижу долари" и "Бела лађа". У Шотрином филму "Где цвета лимун жут" тумачио је лик Џона Рида. Добитник је низа награда: за улогу Жана у представи "Госпођица Јулија", награде Златни витез у Москви, на јагодинском фестивалу Дани комедије, као и на крагујевачком Јоакимфесту. Добитник је и Годишње награде Позоришта на Теразијама.

1966 - Приликом хаварије грчког ферибота "Хераклион", који је потонуо током невремена код острва Мелос, погинула су 234 путника и члана посаде.

1966 - Споразум о забрани нуклеарног оружја у космосу потписало је 28 земаља, укључујући Совјетски Савез и САД.

1974 - Грци су референдумом одлучили да Грчка постане република, чиме је укинута монархија успостављена 1832.

1978 - Умрла је израелска државница Голда Мабович Мејрсон, позната као Голда Меир, прва жена председник владе Израела од 1969. до 1974. Из родног Кијева отишла је 1906. у САД, а у Палестину је прешла 1921. и живела је у једном кибуцу. Била је руководилац у Савезу синдиката (Хистадрут) и Светској јеврејској агенцији, а 1948. постала је први амбасадор Израела у Совјетском Савезу. Потом је била министар рада и шеф дипломатије, од 1956. до 1966. генерални секретар партије МАПАЈ, а од 1972. заменик председника Социјалистичке интернационале. Оставила је необично занимљиве мемоаре.

1980 - Бившег члана "Битлса" Џона Ленона у Њујорку је убио Марк Дејвид Чепмен.

1991 - Русија, Белорусија и Украјина формирале су Заједницу Независних Држава.

1995 - У Лондону је почела дводневна конференција на којој је, уместо женевске Мировне конференције за бившу Југославију, основан Савет за остварење мира, са 40 земаља, укључујући СРЈ. За високог представника међународне заједнице у бившој Југославији изабран је шведски дипломата Карл Билт.

2000 - Порота у Тенесију закључила је да убиство америчког борца за људска права афричког порекла Мартина Лутера Кинга 32 године раније није акт атентатора појединца, како гласи званична верзија, већ резултат завере.

2001 - У знак одмазде за минобацачке нападе Палестинаца на јеврејска насеља у појасу Газе, израелски борбени авиони гађали су зграду палестинске обавештајне службе и председничке гарде Јасера Арафата у Рафи на југу појаса Газе.

2005 - У експлозији коју је изазвао бомбаш-самоубица у аутобусу који је из Багдада возио за шиитски град Насирију, погинуле су 32 особе, а рањене 44.

(РТ Војводине)